

Ber inte om ursäkt för sin hörsel

Nedsatt hörsel, tinnitus och yrselanfall på grund av Menières sjukdom höll på att knäcka 47-årige Stefan Nore. Den tidigare så utåtriktade musikarrangören isolerade sig i hemmet och blev en skugga av sitt forna jag. Ett jobb som hörseltekniker blev vändpunkten och Stefan har fått ett nytt livsmål:

– Jag har gett mig den på att Eskilstuna ska vara först och bäst när det gäller tillgänglighet för hörselskadade.

TEXT: TOVE LILIEQUIST FOTO: PETER KNUTSON

”**KÖR FÖRBI DÄCKFIRMAN** och hamburgerrestaurangen, sedan ser ni ett gult trähus och där svänger ni in till vänster”. Stefan Nore får guida oss fram till sin arbetsplats via mobiltelefon. På det lilla företaget TVJ-teknik i Eskilstuna, som installerar och servar olika typer av elektronik, känner han sig hemma. Just i dag är Stefan på väldigt gott humör trots att hörseln på höger öra tillfälligt är väldigt nedsatt och att tinnitusen brusar på värre än vanligt. Han har nämligen nyss avslutat ett långt telefonsamtal med kommunens nyanställda tillgänglighetsinventerare.

– Jag tycker att det är fantastiskt att de har heltidsanställt en person för det, säger Stefan som tagit tillfället i akt att informera om teleslingor och andra viktiga hjälpmedel för hörselskadade.

För närvarande är det han som står för den hörseltekniska avdelningen inom företaget, en del som är under utbyggnad. Stefan rycker ut och installerar och servar slingor i kommunen. Han gör också behovsanalyser för arbetshjälpmedel som FM-system, telefonförstärkning, taktila och optiska signaler.

I jobbet har han märkt en del fördelar med sin hörselskada. Både rent praktiskt när han ska testa hjälpmedel och i form av trovärdighet. Han har märkt att folk tar tillgängligheten på större allvar när de har att göra med en hörselskadad hörseltekniker.

– Jag har nytta av det, det har faktiskt blivit ett arbetshjälp-

medel för mig, säger han och ler.

Men att nå dit han är i dag har varit en lång process som tagit många år och inneburit en hel del ångest och lidande. De första tecknen på menière upplevde han under julhelgen för prick tio år sedan. Mitt under julfirandet kände Stefan hur det började snurra i skallen och han fick svårt att fästa blicken. Kvällen slutade med att han spydde i fyra timmar. En vecka senare föll han ihop på en parkeringsplats. Då hade Stefan blivit riktigt rädd och insåg att det var dags att uppsöka en läkare.

Fick mardrömsbeskedet

Efter utredningar konstaterades det att det rörde sig om Menières sjukdom. Hörseln på vänster öra var redan lite nedsatt och han hade fått tinnitus. Läkaren informerade honom om att hörseln antagligen skulle bli sämre men att yrselattackerna kunde försvinna med tiden. Tinnitusen skulle han dock få leva med, ett mardrömsbesked för Stefan.

– Den var inte så kraftig då, men jag trodde aldrig att jag någonsin skulle vänja mig.

Efter beskedet drog sig Stefan undan allt mer. Han hade tidigare varit väldigt aktiv inom musiklivet och jobbat som konsert- och turnéarrangör i Linköping under tio år. När han drabbades av menière höll han fortfarande på med att arrangera spelningar

forts. _____

FAKTA / STEFAN NORE

FÖDD: 1959.
BOR: I Eskilstuna.
FAMILJ: Dottern Linnea.
YRKE: Hörseltekniker.
INTRESSEN: Framför allt musik, The Eagles är favorit i lurarna just nu. Gillar också sport, särskilt bandy och hockey.
HÖRSELSKADA: Fick menière för tio år sedan, vilket lett till tinnitus och nedsatt hörsel på båda öronen.

med olika amerikanska bluesartister. Allt det var det slut med och Stefan gick sjukskriven i flera år. I praktiken var han isolerad i sitt eget hem och den gradvis försämrade hörseln gjorde att han undvek att prata i telefon eller att röra sig i större folksamlingar.

– Jag blev en annan människa och kände inte igen mig själv, säger Stefan sorgset.

Det perfekta jobbet

Första steget tillbaka till ett vanligt liv var att han fick sina hörapparater. Under flera år skickades Stefan på ständiga hörseltester utan att något hände. Till slut tog en audionom tag i problemet och för Stefan var det en sensation när han kunde höra vardagliga ljud igen, till exempel grus som knastrar under skorna. Nästa steg var att han fick kontakt med Arbetsförmedlingen Rehab som såg till att han fick börja arbetsträna. Stefan är från början utbildad maskinelektriker och mycket teknikintresserad så därför var det ganska naturligt att han hamnade på sin nuvarande arbetsplats. Från början fanns det inte så mycket för honom att göra där, men av en slump följde han med en arbetskamrat som skulle kontrollera en slinga. Som hörapparatbärare var Stefan den perfekta medhjälparen och på den vägen är det.

Efter det har han vidareutbildat sig på Hjälpmedelsinstitutet och han brinner för att utöka antalet slingor i Eskilstuna. Men de ska skötas av proffs, Stefan tycker inte att vaktmästare eller

annan ordinarie personal ska ha hela ansvaret för skötsel och underhåll.

– De ska ringa någon som vet, slingor är oerhört mycket mer avancerade än vad folk tror.

På fritiden är Stefan en engagerad HRF-medlem och han har nyligen fått erbjudande om att gå med i styrelsen för Hörselskadades förening i Eskilstuna. Men där sätter han stopp. Det skulle bli som att sitta på två stolar eftersom att han ju försörjer sig på att sälja hörselhjälpmedel. Men han informerar gärna vid tillfälle om hur slingor och annan teknik fungerar, senast på Hörselskadades dag i Eskilstuna.

Som ett vattenfall

Yrselattackerna är väldigt få numera och det är Stefan mycket tacksam för. Dessutom har han lärt sig att känna när de kommer och kan på så sätt häva dem med hjälp av åksjuketabletter. Som för många menière-patienter kan Stefans hörselnedsättning variera från dag till dag och detsamma gäller tinnitus. Ibland är den så svår att den överröstar allt annat ljud trots de dubbla hörapparaterna. Då är bästa kuren en god natts sömn och när det blir riktig kris tar Stefan ångestdämpande medicin som har en avslappnande effekt.

Vid Auris besök passar Stefan på att demonstrera "sina" ljud med en mp3-spelare där han har lagt in ljud från en skiva med

typiska tinnitusljud. Tinnitusen låter ungefär som ett vattenfall som brusar väldigt högt. Förutom det har han också två olika pip-ljud, ett lågfrekvent och ett på en högre frekvens.

Förälskad i musik

Att lyssna med hörlurar från till exempel en mp3-spelare är numera det enda sättet för honom att njuta av musik. För det intresset har han inte helt lagt på hyllan, även om han inte längre kan gå på livekonserter eller lyssna på radio. Poppigare country-rock och gamla klassiker som The Eagles går varma i lurarna. Stefan är själv gammal trummis och blev musikintresserad vid tidig ålder.

– Musiken var min första förälskelse, säger han skämtsamt.

Kärleken slog till när han vid sju års ålder fick följa med sin mamma och bror och titta på Hep Stars i Folkets park hemma i barndomsstaden Västerås. Stefan hade en kusin som spelade trummor och gitarr och det dröjde inte länge innan han själv satt hemma och bankade. Men något trumset hade han inte från början:

– Jag spelade med morsans stickor på tefat och kastruller.

Förutom att han är nogg med sömnen ser Stefan till att vardagen inte blir alltför stressig. Just nu har han gått ned till halvtid för att inte förvärra sin sjukdom. Antagligen var det också stress och utbrändhet som utlöste hans menière. Det har visat sig att sjukdomen ligger i släkten eftersom Stefans mamma också har den. När han drabbades hade hon ännu inte fått någon diagnos, men troligen led hon av menière redan då.

Men Stefan ser ljus på framtiden och tänker fortsätta kämpa för att samhället ska bli mer tillgängligt för hörselskadade. Hans senaste projekt är att engagera de fackliga organisationerna och få dem att inse att deras funktionshindrade medlemmar har rätt till hjälpmedel på jobbet. Aldrig mer tänker han göra sig osynlig på grund av hörselskadan och han är inte rädd för att ställa krav på sin omgivning.

– Vad ska jag behöva be om ursäkt för? ●

Dina förmåner som medlem i HRF

Som medlem i HRF har du möjlighet att utnyttja en rad förmånliga rabatter och erbjudanden.

NYHET: Rabatt på telefoner hos HRF Hörteknik.

Alla HRF-medlemmar får nu 5 procent rabatt på telefoner hos HRF Hörteknik AB. Telefonerna är speciellt anpassade för hörselskadade, med bra ljud, teleslinga med mera. För mer information och beställning: HRF Hörteknik, tel 08-457 55 00 eller www.hrfteknik.se

Barn- och ungdomsförsäkring.

HRF-medlemmar kan teckna sjuk- och olycksfallsförsäkringar för barn, utan föregående hälsoprövning av barnet. För mer information: www.folksam.se eller närmaste Folksam-kontor.

Medlemsförsäkring.

Medlemmar omfattas av HRFs olycksfallsförsäkring hos Folksam när de deltar i verksamhet anordnad av HRF.

Billigare mobiler.

HRF-medlemmar får rabatt hos Dialect vid köp av olika telefonprodukter, till exempel mobiltelefoner med tillbehör. För mer information: Dialect, tel 020-42 02 02, www.dialect.se

Billigare resor/hotell.

HRF-medlemmar har rabatt på resor med Silja Line samt specialpris på de hotell Silja Line samarbetar med. För information/bokning: Silja Line, tel 08-22 21 40 (privatresa), tel 08-22 08 30 (grupp-/konferensresa). Uppge medlemsnummer och HRFs avtalsnummer: 11 66 05 10.

Billigare hotell.

HRF-medlemmar har rabatt hos Scandic-hotell. Hotellen har satsat på tillgänglighet. För mer information om anpassningar för hörselskadade samt bokning: tel 08-517 517 00 eller www.scandic-hotels.se. Uppge HRFs avtalsnummer: D 359 118 544.

För mer information om medlemsförmåner gå in på: www.hrf.se/medlem. Många föreningar har egna, fina rabatterbjudanden, framför allt på hörapparatbatterier.

Prata med din förening!

